Андрій КУШЛАК
здобувач вищої освіти 1 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 275 «Транспортні технології»
Науковий керівник: **Ірина МУШЕНИК**
канд. екон. наук, доцент кафедри математики,
інформатики та академічного письма
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЛОГІСТИЦІ

Серед різноманіття пошуків шляхів розвитку ринку, засобів виробництва, нових напрямків діяльності комерційно-посередницьких організацій і підприємств викликають значний інтерес наукові дослідження і практичні новації, поєднувані поняттям логістики.

Протягом останніх років бурхливо розвиваються засновані на інформатиці нові логістичні технології. Інформаційні системи займають у цих технологіях центральне положення. Підприємство є відкритою системою, що матеріальними і інформаційним потоками зв'язана з постачальниками, споживачами, експедиторами і транспортними організаціями. При цьому виникають труднощі подолання місць стику між інформаційними системами підприємства й інших організацій. У місцях стику матеріальний чи інформаційний потік переходить через границі правомочності і відповідальності окремих підрозділів чи підприємств через границі самостійних організацій. Забезпечення плавного подолання місць стику є однією з важливих задач логістики.

Інформаційне забезпечення логістичного управління є однією з найбільш важливих і актуальних проблем. Інформація стає логістичним виробничим фактором. Завдяки їй може скоротитися складування (краще керування запасами, погодженість дій постачальника і споживача, заміна складування готової продукції складуванням напівфабрикатів чи сировини). Завдяки інформації вдається також прискорити *транспортування* (погодженість усіх ланок транспортного ланцюжка). Недолік своєчасної інформації викликає нагромадження матеріалів, оскільки непевність споживача, як і непевність постачальника, звичайно, викликає бажання підстрахуватися.

Інформаційна техніка може значно сприяти виконанню вимог ринку. Визначеного росту ефективності можна досягти і за допомогою *локальних* і *обчислювальних* систем, а також у результаті застосування *інтегрованих інформаційних* і *управлінських* систем, що "переступають" границі між підрозділами підприємств. Характерною особливістю інформаційних систем в логістиці є наявність зворотного зв'язку. Сукупність виробничо-збутової системи, органів логістичного управління і системи збору, передачі, зберігання і переробки інформації утворюють «замкнутий контур».

Інформаційні системи зі зворотним зв'язком мають три характеристики: **структуру**, **запізнювання** і **посилення** системи.

Структура системи характеризує взаємозв'язок окремих частин. - -

Запізнювання завжди існують при отриманні інформації, при прийнятті рішень, заснованих на цій інформації і в процесі виконання цих рішень.

Посилення зазвичай відбуваються у всій інформаційній системі, особливо при чинному порядку ухвалення рішень в логістичній системі. Вони проявляються в тих випадках, коли дія виявляється сильнішою, ніж це можна припускати, виходячи з введення інформації, яка визначає регулюючі рішення. В інформаційній системі зі зворотним зв'язком існує певний базис, на якому ґрунтується практика рішень, прийнятих господарськими керівниками. Їх рішення не є виразом повної "свободи волі", а строго обумовлені оточуючими обставинами.

З функціональної точки зору логістична інформаційна система являє собою чотирьохрівневу ієрархічну систему, де:

На першому рівні за допомогою логістичної інформаційної системи вирішуються питання здійснення конкретних операцій - надходження замовлень, відвантаження продукції, облік продукції, підготовка вантажу до відправки, прийняття сировини, що надходить, складські операції і т. д

На другому рівні вирішуються питання обліку і контролю-управління запасами, облік наявності складських площ, контроль процесу транспортування продукції, бухгалтерські операції по рахунках, питання руху коштів на рахунках і т. д .;

На третьому рівні вирішуються питання аналітичного характеру - використання логістики для підтримки маркетингових операцій (сприяння продажу), прогноз надходження замовлень і можливостей їх виконання, фінансове планування (в тому числі витрат, пов'язаних з логістикою);

На останньому, четвертому рівні вирішуються стратегічні проблеми - планування операцій на рівні компанії, зміни в структурі, визначення пріоритетних напрямків в логістичній роботі на перспективу.

При розгляді питань роботи логістичної інформаційної системи в цілому передбачається, що інформація не просто передається і накопичується, але служить інструментом при прийнятті адміністративно-комерційних рішень. Управління різного роду матеріальними потоками базується на обробці пов'язаної з цими потоками інформації, яка ініціює їх і виникає в результаті їх руху.

Під інформаційною системою розуміється багатокомпонентна система, спрямована на задоволення потреб споживачів інформації та працює з електронними документами.

Класифікація систем за масштабом застосування:

"Коробочні" системи.

Основні замовники - малі підприємства. Являють собою якесь закінчене рішення, розроблене на замовлення, або виконує типовий набір завдань, який може підійти багатьом підприємствам (Best, Галактика, БОСС).

Системи групової роботи.

Основні замовники - середні підприємства. Більш гнучкі механізми настройки і середовище для розробки (PC Docs, Lotus Notes, 1C, MySQL, AllaireJRun).

Системи корпоративного рівня.

Даний клас систем орієнтований на великі підприємства, де працюватимуть тисячі користувачів, і будуть оброблятися великі обсяги інформації. Використовуються корпоративні стандарти в області зберігання та подання інформації, а також в області налаштування логіки і інтерфейсів. інформаційний логістика управління потік (SAP R3, PeopleSoft, Documentum, Interwoven, BEA).

Відповідно до принципів системного підходу будь-яка система спочатку повинна досліджуватися у взаємовідносинах з зовнішнім середовищем, а вже потім усередині своєї структури. Цей принцип, принцип послідовного просування по етапах створення системи, повинен дотримуватися і при проектуванні логістичних інформаційних систем.

Отже, інформація відіграє все більш важливу роль в міжнародному бізнесі і як ресурс, і як товар. За останні тридцять років різко зріс обсяг доступної фірмам інформації, а з впровадженням нових комунікаційних технологій швидкість доступу до інформації збільшилася в багато разів. Основними критеріями успіху в бізнесі стали професійне управління, вміння забезпечити ефективну роботу персоналу, правильно ідентифікувати, проектувати, реалізовувати і вдосконалювати бізнес-процеси, ефективно вести організаційно-адміністративну і господарську діяльність.

Список використаних джерел:

1. Гаджинский А.М. Логістика: Підручник для вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. 2-вид. Москва : ІОЦ «Маркетинг», 2008. 228 с.
2. Логістика: Навчальний посібник./За редакцією Б.А. Анікіна: 2-е-вид.- М: ИНФРА-М, 2007. - 352 с.
3. Неруш Ю.М. Логістика: Підручник для вузів. 2-е вид. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2007. 389 с.
4. Мушеник І.М. Технології дослідницького навчання і проєктивної освіти. *Освітній простір XXI ст.: виклики та перспективи* : збірник наукових праць Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих вчених і здобувачів вищої освіти (22 квітня 2021р., м. Кам'янець-Подільський). Кам'янець-Подільський : Подільський державний аграрно-технічний університет, 2021. С.109-114.